

HONVÉD.

Megjelenik e' lap, vasárnapot kivéve naponként magyar és német szövegben egy íven. Előfizetési díj: félévre postán négyszer küldve 6 fr. 48 kr. Éktszer küldve 6 fr. 24 kr. havankint csak Kolozvártt 1 fr. ezüst pénzben.

Der Honvéd erscheint täglich, Sonntag ausgenommen, in ungarischem und deutschem Texte, auf einem Bogen. Praenumeration Preis: halb ährig, mit Postversendung, viermal in der Woche: 6 guld. 48 kr. Zweimal: 6 guld. 24 kr. Monathlich für Clausenb: 1 guld. Conv. Münze.

HIVATALOS ROVAT.

A' magyar nemzethez!

Magyarország függetlenségének 's szabadságának másod-
dik időszaka elkezdődött.

Az Isten megengedte, hogy mint győzelmek léptünk ki az első időszakból. — A' mindenhol megvert 's majd nem egész Magyarországból kiűzött osztrák seregek nem tudtak már máshoz folyamodni, mint segítségükre hívni az éjszaki barbarokat, a' muszkákat.

Nézzük azonban mi teendője jelenleg a' magyar nemzetnek, hogy ezen új ellenségét szétzúdhassa.

Kezdjük az orosz birodalom ereje 's segéd forrásai megvizsgálásával, melyet mi mindig „muszka“ birodalomnak nevezünk, mivel már a' 13-dik századtól fogva az orosz tartományok kiegészítő részét tevék Lengyelországnak és csak azon utolsó osztály alkalmával estek a' muszka kormány alá, melyet a' három hatalmasságok: Austria, a' muszka csárok és a' Brandenburi ház a' lengyel királyság fölött véghez vinni maguknak szabadságot vettek, 's mely királyságot annak hibás intézményei lebilincseltek kézzel 's lábbal szolgáltatották ezen politikai gyilkosai kezük között. —

A' muszka csárok, a' „minden oroszok czárja“ címet vették fel, noha ezek egyáltalában nem akartak muszkák lenni. Ezen nagy terjedelmű birodalom, mely jelenleg is oriasinak tetszik, a' valóságban nem egyéb, mint egy képzelte nagyság. A' legborzasztóbb kényuralomra támaszkodva a' Kemánovok német dynastiája ugy őzi pokoli politikáját, mint úzte Magyarországon a' Habsburg ház.

A' muszka népesség, mely a' pallérozódásban legkevesebbé haladt elő minden népességei között az 54 millió lakosú terjedelmes birodalomnak, nem tesz többet mintegy 15,000,000 léleknél és vak eszközül szolgál, hogy többi népeit vas pálcája alatt tartsa. Ezen zászlóaljakra szedett csordák, majdnem általánosan, németek, hazátlan zsoldosok által vezényeltetnek, mert nagyobb fontosságú vezényletet félnek felvilágosított muszkákra bízni, kik mint minden más népességek részét tévén a' birodalomnak, semmit sem ohajtanak jobban, mint megtörni a' Romanov dynastia jármát, mely őket elnyomva tartja.

Ha még eddig az ugy nevezett orosz birodalomban forradalom nem ütött is ki, az ne fog sokára késni, mert Lengyelhonban 's Oroszország némely tartományaiban a' fegyveres felkelés fenyegetőleg közeleg és akkor a' czár seregei kénytelenek lesznek Magyarországot oly sietve elhagyni, mint oda betörték.

Addig azonban szükség a' legnagyobb tevékenységet 's áthatatosságot kifejteni. Seregünk nagy és számos, és több mint szükséges arra, hogy szétzúdhassuk a' határokat áttört ellenséget. Azon két betörés, mely Erdélyben Beszterce és Brassó környékén történt semmi fontossággal sem bír. Mind-egyik mintegy 10 — 12,000 ember, 's a' Besztercénél betörték már egész a' határig viszszanyomattak. A' Brassónál betörtök, kik a' székelyföldre előnyomultak 's visszaverettek, Brassó falai alatt táboroznak a' nélkül, hogy előnyomulni mérésznének, ki fognak üzetetni és kergettetni Oláhországba, hova fegyvereinkkel befogunk menni segédkezet nyújtani Oláhország szabadalmú részének, hogy a' muszka sereget kiűzzék, mely azt elfoglalva tartja.

Jogunk van remélni, hogy a' törökök hozzánk csatlako-

AMTLICHER THEIL.

An die ungarische Nation.

Die Zweite Periode der Unabhängigkeit und Freiheit Ungarns hat begonnen.

Gott hat Uns vergönnt aus der ersten Periode siegreich hervorzugehen. Die oestereichischen Truppen überall geschlagen, fast aus dem ganzen Ungarlande vertrieben, sahen kein anderes Mittel mehr, als die Barbaren des Nordens, die Moscoviten zu ihrer Hilfe herbei zu rufen.

Betrachten Wir was die ungarische Nation im gegenwärtigen Augenblicke zu thun hat, um diesen neuen Feind zu vernichten.

Wir wollen damit beginnen, dass wir die Kräfte und Hilfsquellen des russischen Reiches untersuchen, welches wir jedoch immer das moscovitische nennen werden, weil die russischen Länder seit dem 13-ten Jahrhundert einen integrierenden Theil von Polen ausgemacht haben, und unter die Herrschaft der Moscoviten erst bei der letzten Theilung von Polen gekommen sind, welche die drey Mächte: Osterreich, die Czaren von Moscau, und das Haus Brandenburg sich an dem Königreiche Polen vorzunehmen erlaubt haben, dessen mangelhafte Constitution es mit gefesselten Händen und Füßen dieses drey politischen Mördern in die Hände lieferte.

Die Czaren von Moskau nahmen den Titel: Beherrscher aller Reussen, an, obgleich diese durchaus nicht Moscoviter seyn wollen. Dieses ausgedehnte Reich hat in der Wirklichkeit nur eine eingebildete Grösse. Auf dem abscheulichsten Despotismus gegründet, übt die deutsche Dynastie der Romanow ihre höllische Politik aus, wie die Dynastie Habsburg sie in Ungarn ausgeübt hat. Das in der Civilisation am wenigsten vorgeschrittene der Völker dieses ausgedehnten Reiches von 54 Millionen Einwohner, die aus ungefähr 15 Millionen bestehenden Moscoviter dienen dieser Dynastie als Werkzeug um die andern Völkern unter ihrem eisernen Scepter zu halten. Diese in Bataillone gesammelten Horden sind fast durchgängig von deutschen heimatlosen Söldlingen commandirt, denn man scheut sich ein höheres Commando aufgekünderten Moscovitern anzuvertrauen, welche selbst, so wie alle andern einen Theil dieses Reiches ausmachenden Völker nichts anderes wünschen, als das Joch der sie unterdrückenden Dynastie Romanow zu brechen.

Wenn bis heute in dem so genannten russischen Reiche noch keine Revolution ausgebrochen ist, so wird sie nicht lange mehr ausbleiben. Eine Schilderhebung in Polen und den russischen Ländern ist drohend und nahe, und dann werden die Truppen des Czars das Ungarische Gebiet, wo sie eingedrungen sind, in Eile zu verlassen genöthigt sein.

Bis dahin aber ist nöthig die grösste Energie und Ausdauer zu entwickeln. Unsere Armee ist gross und zahlreich, sie ist mehr als hinreichend um alle feindlichen Truppen, welche die Grenzen überschritten haben zu erdrücken. Die beiden feindlichen Einfälle in Siebenbürgen, bei Bistritz und bei Kronstadt, sind nicht von grosser Bedeutung, auf jeder Seite sind ungefähr 10 bis 12 Tausend Mann eingedrungen; bei Bistritz ist der Feind schon bis an die Grenze zurückgedrängt.

Das Invasionscorps bei Kronstadt war schon bis in das Szekler Land vorgedrungen, allein von da zurückgedrängt lagert es jetzt unter den Mauern von Kronstadt, ohne es zu wagen vorzudringen. Es wird gänzlich zurückgetrieben und in die Walachei verfolgt werden, wohin Wir unsere Waffen tragen wollen, um der liberalen Parthei dort zur Vertreibung der moscovitischen Truppen, welche die Walachei besetzt halten, die Hand zu bieten.

Vir haben Grund zu hoffen, dass die Türken sich mit uns

zandának. Hogy Irántunk rokonszenyük nem kétséges, bizonyítéka az, hogy az orsovai vonaltól fogva Vöröstoronyig, hol seregeik táboroznak, sehoh beütés nem történt. Ugy látszik, hogy a' szerbeknél is támadni kezd azon ohajtás, hogy hozzáuk közelíthessenek. A' dunai határ Orsovától Pancsováig és az egész Bánát szabad. Sőt a' törökök Puchner hadtestét, mely Orsovától egy állomásra táborozott, kényszerítettek Olahország mélyébe bevonulni.

Egész Erdély tökéletesen ki lesz tisztítva az ellenségtől 's Magyarországt is kilehet, de nagyon kell őrizkedni, hogy oly hibák ne történjenek, melyek által szent ügyünk, melyet védők, veszélyeztetethetnek; különösen őrizkedni kell, hogy azon állások, melyek már el vannak foglalva, az ellensegnek át ne engedessenek.

Minden egyes hadtest nyugtalanítsa, háborgassa, zaklassa ellenséges seregeket a' hol vannak mindenütt, a' nélkül hogy egy perc is engedtetnék nekik nyugalmukra. Nem napi állomásra kell tőlük tartózkodni, nem kell egy talpalatnyi földet is nekik védtelenül átengedni, hátulról kell meg támadni az ellenséget, mi legjobban gyors és bátor önkintések által történhetik.

Seregünk többre megyen 150 ezer embernél, míg az ellenség összes ereje nem számít 80 ezeret; ha tehát mindenki megtenné kötelességét, ha minden puská-, minden ágyulóvész jól találna, nem soká az egész ellenséges sereg, ha el nem fut, ki lenne irtva.

Ezen neme a' hadviseletnek, ha követtetik, azonnal megtermené gyümölcseit. Seregeink ha az ellenség közelítését erős állásba zárkóztattak várják, vagy ha utját elzárni akarják, minden hazájuknak nagy szolgálatot tesznek, még sincsenek a' szétmorzsolás veszelmének kitéve még az esetben sem, ha kénytelenítettnek is a' tért átengedni. Ok visszavonultokban mindenütt őket védő 's segítő barátokra találódnak; míg ellenben az ellenség szükbe szorítja magát, mindenütt ellenséges népségtől körülvéve látva és élmezéséről sem gondoskodhatva kellőleg, kénytelen lesz magát megmenteni, hogy végmegsemmisítését kikerülhesse.

Tehát bátorság és kitérés! Minden, kinek fegyvere van, menjen az ellenségre, a' gyávák 's kik állásukat elhagyva az ellenség előtt megfutnának, mindazok, kik haszontalan ürügy alatt távol az ellenségtől városokban mulatnának 's szolgálataikat elhanyagolják, legyenek megbélyegezve 's a' katonai törvények szigorja szerint megbüntetve; tegyék meg minden hadtestek vezérei a' maguk kötelességüket, és azonnal az egész ellenséges sereg vagy kitűzve lesz, vagy tönkre téve!

Főhadiszállás Besztercze, jul. 5. 1849.

Bem, s. k.
altábornagy.

Nem hivatalos rész.

Tájékozás. A' magyar nemzeti nagyság súlyedése gyászos emlékü korában, a' Jagellok 35 évi nyomorult kormánylata alatt, polgári bűnök: olygarchiai féktelenség, pártviszály a' haza szent szerelme helyett, népnymás, vadlázugások és fenevadakhoz illő kegyetlenkedések — egyetértés, kölcsönös kimélet, emberi és polgári jogszerű bánás 's ez által a' honban létezett minden erő egyesítése helyett, melyek szerint a' mind veszélyesebbé vált kül ellenség orias hatalma a' polgár erények szikláján megtörethetett volna, és önzés 's szennyes érdekek foglaltak helyet Hunyadi népe szívében. A' honvédelem háttérbe szorított. A' haza fia elvonták magokat a' hon védelmétől. Mint unalmas terhet másra akarták volna tétetni a' legnagyobb veszély idején. Év-könyveink bizonyítják, hogy az ilyenek ellen, miután a' veszély megtörtént, visszaható törvények is hozattak. De törvények és büntetés kialakult erkölcsi érzéseket és polgári erényt nem teremthetnek. A' vesztély, eddig elé a' magyar nemzetre nézve eredményeiben legnagyobb megtörtént 1526: auguszt 29-kén.

Egy év óta nemzetünk 's talán az európai nemzetek életének fordulópontján nagyszerű időket élünk. A' gondviselés ezredévek sorsát a' jelen futó perczei által akarja elhatároztatni. És én úgy látom, hogy a' magyar nemzet életének egy szebb reggelére nem sokára felvirad, melyet a' viharos éj után tiszta fényes nap követend. Valamint az idézett gyászos emlékü korszak bűnei okvetlen magok után vonták a' nemzet szü-

velelőgen werden. Ihre Sympathie ist nicht zweifelhaft; ein Beweis davon ist, dass auf der Linie von Orsova an bis zum rothen Thurm, wo ihre Truppen cantoniren, kein Einbruch stattgefunden hat. Auch die Serben scheinen den Wunsch zu fühlen sich uns zu nähern. Die Donau Grenze von Orsova bis Pancsova, und das ganze Banat sind gänzlich frei; die Türken haben sogar das Corps von Puchner, welches einen Tagemarsch von Orsova lagerte sich in das Innere von Walachei zu begeben gezwungen.

Ganz Siebenbürgen wird bald vom Feinde gereinigt sein; auch in Ungarn kann dieses möglich werden, aber man muss sich wohl hüten Fehler zu begehen, um nicht die heilige Sache in Gefahr zu bringen; man muss besonders vermeiden dem Feinde die Positionen, die man inne hat zu überlassen. Jedes besondere Armeecorps muss die feindlichen Truppen necken, beunruhigen und angreifen überall wo man sie findet, ohne ihnen einen Augenblick Ruhe zu lassen. Nicht auf zwei Tagemärsche muss man sich von denselben entfernt halten, sondern jedes fussbreit Terrain muss ihnen streitig gemacht und vertheidigt werden; man muss sich in ihren Rücken werfen, wäre es auch nur mit behenden und muthigen Freiwilligen.

Unsere Armeé zählt mehr als 150,000 Mann, während alle feindlichen Truppen kaum die Zahl von 80,000 erreichen.

Wenn also Jeder seine Pflicht thut, wenn jeder Gewehrknugel, jeder Kanonenschuss treffen würde, dann würde die ganze feindliche Armeé bald vernichtet sein, wenn sie nicht die Flucht ergreifen müsste. Diese Art Kriegführung, wenn man sie befolgt, wird bald ihre Früchte tragen; unsere Truppen, wenn sie geschlossen und den Feind Festen Fusses erwarten, oder suchen, ihm den Weg zu sperren, sind, indem sie ihrem Lande grosse Dienste leisten, doch nicht in Gefahr aufgerieben zu werden, sogar nicht in dem Falle, wenn sie genöthigt sein sollten zurück zu weichen; sie werden überall, wo sie sich zurückziehen Freunde finden, bereit ihnen zu helfen, der Feind dagegen enge bedrängt, von feindlichen Bevölkerung umgeben, und nicht im Stande gehörig für seine Verpflegung zu sorgen, wird bald gezwungen sein sich davon zu machen, damit er nicht vernichtet werde.

Also Muth und Ausdauer!

Alle die bewaffnet sind, mögen auf den Feind losgehen; die Feigen, welche ihren Posten verlassen haben, und vor dem Feinde geflohen sind, alle welche unter nichtigen Vorwänden in den Städten verweilen und sich dem Dienste entziehen, mögen verachtet, und mit Schande bedeckt nach der Strenge der militärischen Gesetze bestraft werden; mögen die Befehls haber der detaschirten Corps immer ihre Pflicht im Auge haben, und bald wird die ganze feindliche Armeé wert ihnen, oder vernichtet sein.

Hauptquartier Bistritz, am 5. Juli 1849.

J. BEM,
Feldmarschall-Leutenant.

Nicht amtlicher Theil.

ORIENTIRUNG. Unter der 35 jährigen erbärmlichen Regierung der Jagellonen, diesem traurigen Zeitraum des Zusammensturzes der Grösse Ungarns, waren unsere Bürgersünden: Oligarchie, Zügellosigkeit, Partheikämpfe anstatt heiliger Vaterlandsliebe, Volksdruck, wilder Aufruhr und viehische Grausamkeiten. — Die Stelle der Eintracht, gegenseitiger Schonung, Bürger und menschenrechtlicher Behandlung, und der daraus hervorgehenden Vereinigung aller im Vaterlande existirenden Kräfte, so dass die Riesenmacht des immer gefährlicher werdenden äussern Feindes an dem Fels der Bürgertugend hätte zertrümmert werden können, nahm in dem Herzen von Hunyad Volkes: Eigennutz und schmutzige Interessen ein. Die Vertheidigung des Vaterlandes trat in den Hintergrund; denn seine Söhne entzogen sich ihr, und suchten selbe in der gefahrvolsten Zeit als eine widrige Last auf andere zu wälzen. Unsere Jahrbücher weisen es nach, dass gegen solche, nach vorübergegangener Gefahr auch rückwirkende Gesetze gegeben wurden. Doch die entschlafene moralische Kraft und Bürgertugend kann Gesetz und Strafe nicht erwecken. Das Verderben, welches den 29 August 1526 über das Ungarnvolk hereinbrach, war in Seinen Folgen bis noch das grösste.

Seit einem Jahre durchleben wir am Wendepuncte des Lebens [unser] u. vielleicht auch der übrigen Europäischen Völker eine grossartige Epoche. Die Vorsehung will das Loos von Jahrtausenden durch den gegenwärtigen eilenden Moment entscheiden lassen. Und mir scheint, das Volk der Ungarn wird bald zu einem schöneren Morgen seines Lebens erwachen, wel-

zados bukását, mely alatt a' nemzeti haláltól csak életreje és a' nagy orvos, az Isten mentette meg — úgy a' jelen és közel mult polgári erényei, a' nemzet jobb sáinak áldozathész hazafisága, élet és vagyonnak önzestelen feláldozása és a' szabadság 's minden polgári jólét közös ellenségének oly hősi elszántasági ellentét, mint a' görögök és romaiak classicus korában, olyan forma ügyvitel mellett, ámbár különböző körülmények között, miat midőn Waschington népe harczott és kivívta függetlenségét — sem a' vallásos hit ígérétei szerint, sem az erkölcsi okok és okozatok rendén nem remélhetetnek egyebet, mint hogy a' magyar nemzet még hosszabb időn át élni és nagygyá fog lenni. Isten adja.

Épen azért rendkívül veszélyes eljárásnak tartom azt, mi szerint ily classicus korában a' magyar nemzetnek elé áll egy és más egyén 's talán olyan is, ki 1848 martius előtt nem hogy a' nép érdekei mellett tett, küzdött, vagy valamit lendített volna — de e' szót a' nép emlegetni sem tartotta magára nézve hasznosnak, annyival inkább ennek felségi jogait elismerni — mert talán ő akkor az udvari vagy uri párthoz, mint tulajomó erővel bíróhoz tartozott — most eléáll és hirlapban az elnyomott nép érdeke mellett mely bölcsességű leckét tart, megtanítván bennünket, hogy Magyarhon Erdély részében minden közterhet még mind a' nép hordoz, hogy a' robotoztatás most is foly, hogy a' szabad csapatok egyfelől, a' kárt szenvedett urak másfelől a' szegény népet mindenéből kikopasztották — tehát ezek miatt nem volna sympathia a' népnél szabadság harcunk szent ügye iránt. A' mint egy lelkes a' Honvéd egy közelebbi cikkében ily tartalmu tanitást tön.

Jó indulatját senkinek kétségbe nem vonom; de eljárását kárhoztatom. Nem szükség mondanom, hogy én akkor is a' nép érdekei mellett, melytől a' hon érdekét elválasztani soha nem tudtam, írtam és tettem, mikor igen sok mostani néparát a' legdühösebb royalista és aristocrata volt — a' dolgok ezen fordulatan én azonban szívből örvendek. Ezt tudja, ki Erdély közel multjával ismeretes. De azt megemlíteni nem mellőzhetem, hogy ámbár kevés vagyonkamat a' lázadók felégették, lerombolták és elrabolták, még eddig elé kárpótlást sem sürgettem, annyival kevésbé békültem el kétszeres vagy többszörös áron a' lázadókkal, sem curialistam egy sincs kivétel robotot tétetnék; kevés volt ubérésemet szabaddá tettem, mely pedig a' nélkül, hogy mind eddig kárpótlásul valamit kaphaték, mi előtt az utolsó erdélyi országgyűlés törvénynyé emelte volna az urbéresek birtokosságát. Nem lehet tehát azt mondani, hogy ön érdekekben szólok. De szólok azért, mert bűnnek tartom eltérni a' hon-polgárok azon részének általános kárhoztatását — mely a' forradalom és szabadság harcunk ügyében oly hősiess elszántaságot, oly vallásos kitérést tanusított, mely ennek terheit kizárólag hordozta, mely az ellenség dühének egyedül volt és van a' mai napig kitéve, melynek egy része életét vagyonával, más része minden vagyonát vesztve alig tengetheti nyomorult családat.

Én egy ily általános kifejezést: „a' népet így meg amúgy nyomják, a' népet ez és ez bántja“ democraticus republicai viszonyainkban többé nem értek. Magyarhon határai között mult évi mart. 15-dik, de kivált jelen évi apr. 14-kén innen minden faj és nemzetiségi különbség nélkül csak egy népet ismernek. Melynek az első kormány férfin elkezdve mindenki tagja.

De ezen népben vannak aztán jó és rossz honpolgárok. Kik hívek voltak és maradtak függetlenségi és szabadsági szent harcunkban, kik ezért életüket 's minden vagyonukat föláldozni készek. Ismét olyanok, kiket ámbár e' hon földé táplált és táplál, mindent elkövettek, hogy a' becsületes magyar nemzetet rabszolgává tegyék, hogy kiirtsák. Kik a' szabadságát törvényesen biztosítani kívánó hű magyar nemzetnek, általában minden honpolgárnak, ki velek össze nem esküdt, életét és vagyonát kívánták és oly borzasztó kegyetlenséggel a' gyilkolást és rablást végrehajtották; kik az emberi jogok és polgári szabadság közös ellenségével szövethettek inkább, miután látták, hogy magok erején nem győzhetnek — hogy sem a' magyarral, ki velök testvérileg megosztotta földjét és minden jogait, mint e' hon egyen jogu polgárai békében élni kívántak

cher nach der stürmischen Nacht im hellem Sonnenlichte erglänzen wird. So wie die erwarteten Sünden, traurigen Andenkens, den hundertjährigen Fall des Volkes nothwendig nach sich zogen, während welcher Zeit vor seinem gänzlichen Tod allein seine Lebenskraft und der grosse Arzt, Gott, es bewahrte; so lassen uns die Bürgertugenden der Gegenwart und nächsten Vergangenheit, der zu Opfern bereite Patriotismus der edlern Söhne des Volkes, die uneigennützigte Aufopferung des Lebens und Eigenthums, und endlich der heldenmüthig entschlossene Widerstand, welcher, wie im klassischen Zeitalter Griechenlands und Roms, dem gemeinsamen Feinde der Freiheit u. des Bürgerglückes, auf ähnliche Art, wenn auch unter andern Verhältnissen, als Waschingtons Volk stritt u. sich die Unabhängigkeit errang, geleistet wird, sowohl nach den Verheissungen des religiösen Glaubens, als nach der moralischen Ordnung von Ursache und Folge wohl hoffen, dass das Volk der Ungarn noch lange Zeit leben und gross werden wird. Gott gebe es!

Eben deswegen halte ich die Verfahrungsweise für verderblich, dass in dieser klassischen Zeit des Ungarischen Volkes einer und der andere, vielleicht auch solche, welche vor dem März. 1848 nicht nur im Interesse des Volkes nichts thaten, sondern überhaupt das Wort Volk zu erwähnen, für sich selbst nicht rüthlich hielten, um so weniger sein Majestät's Recht anzuerkennen, weil sie damals sich zur Hof- oder Herrparthei, als der überwiegenden hielten; dass, sage ich, ein solcher jetzt hervortritt und in Zeitschriften im Interesse des gedrückten Volkes hochweise Lectionen gibt, indem er uns lehrt, dass in Siebenbürgen alle Lasten noch immer das Volk trägt, der Frohdienst noch immer gefordert wird, dass einerseits die Freicorps, andererseits die beschädigten Herrn das arme Volk von allem entblösst hätten — folglich aus diesen Ursachen für die heilige Sache unseres Freiheitskampfes beim Volke keine Sympathie wäre. So wie dies ein Seelensorger in einer frühern Nummer dieses Blattes lehrt.

Ich will Jedermanns gute Absicht unbezweifelt lassen, kann aber die Verfahrungsweise dabei verderblich finden. Es ist überflüssig zu sagen, dass ich auch damals im Interesse des Volkes, welches ich von dem des Vaterlandes nie trennen konnte, sprach, schrieb und handelte, während sehr viele von den jetzigen Volksfreunden, die wüthendsten Royalisten und Aristokraten waren — übrigens freue ich mich von Herzen über diesen Wechsel der Dinge. Wer mit der nächsten Vergangenheit Siebenbürgens bekannt ist, wird dieses wissen. Doch kann ich nicht unterlassen, zu erwähnen, dass ich, obgleich die Empörer meine kleine Habe verbrannt, zerstört und geplündert haben, bis noch keine Entschädigung betrieben, noch weniger mich mit den Empörern ums doppelte oder mehrfache verglichen habe, auch froht nicht ein einziger meiner Curialisten, meine Wenigen Frohbauern habe ich alle befreit, ohne bis jetzt etwas als Entschädigung erhalten zu haben, u. zwar bevor noch das Gesetz des letzten Siebenbürger Landtages das Besitzrecht der Bauern ausgesprochen hatte. Man kann daher nicht sagen, dass ich in eigenem Interesse spreche. Ich spreche deswegen, weil ich die allgemeine Missbilligung jener Patrioten für Sünde halte, welche in unserm Revolution's u. Freiheitskampfe eine so heldenmüthige Entschlossenheit, eine so religiöse Ausdauer bewiesen haben, die Lasten davon ausschliesslich trugen, und der Wuth des Feindes bis heute allein ausgesetzt waren, von denen ein Theil Leben und Güter verloren, der andere nach dem Verluste seiner Güter nur kümmerlich sammt Familie leben kann.

Einen so allgemeinen Ausdruck: „Das Volk wird so und so gedrückt, das Volk quält dieses und dieses“ verstehe ich in unserm demokratisch republikanischen Zuständen nicht mehr. Zwischen Ungarns Grenzen kenne ich seit dem 15. März. besonders aber seit dem diesjährigen 14. April. nur ein Volk, ohne allen Unterschied der Race und Nationalität, von welchem jeder, vom ersten Staatsmann angefangen, ein Glied ist.

Aber in diesem Volke gibt es gute und schlechte Bürger, welche in unserm heiligen Unabhängigkeits- und Freiheitskampfe treu waren und blieben, u. daher bereit sind, Leben und Güter zu opfern; andere wieder, die, obgleich der Boden dieses Landes sie nährte und nährt, alles aufbieten, das ehrliche Ungarnvolk zu Sklaven zu machen und auszurotten, welche das für seine Freiheit Gesetzes Garantie wünschende Ungarnvolk u. überhaupt jeden Bürger, der nicht mit ihnen verschworen war, seines Lebens und seiner Güter zu berauben suchten, und Mord und Raub mit Schauerhafter Grausamkeit ausübten, welche, als sie sahen, dass sie mit eigener Kraft nicht siegen könnten, sich eher mit dem gemeinsamen Feinde der Menschenrechte und der bürgerlichen Freiheit verbänden, als mit dem Ungarn, welcher brüderlich mit ihnen seine Ländereien und Rechtsamen theilte, in der Eigenschaft gleichberechtigter Bür-

volna. Ezek nem a' nép, hanem Magyarhon összes népének elfajzása.

(Vége követh.)

Szabó Lajos.

Arad, július 1. 1849.

Az aradi vár visszasza van nyerve a' hazának!... Ma délelőtti 10 órákor vonult ki abból Berger és Siliák tábornokokkal együtt az 1300 főnyi őrség, mely a' vára kijenz hóig oly példás vitézséggel 's öfelfeladozással védte. Vetter, Guyon 's gróf Vécsey fővezéreink jelen voltak a' capitulatio ünnepején. Az ellenséges őrség fegyvereit letéve, magyar fedezet alatt kísértetik Stiriába. Nyert a' háza a' várbán 64 ágyut, 1500 szuronyos fegyvert, 2000 mázsa löport, több százezernyi különféle ágyugolyót, 1 millió puskatöltényt; 800 harmincz fontos, 540 hatvan fontos töltött 's több száz töltetlen bombát. Aradváros annyit 's oly hősiessen szenvedett közönsége pedig visszanyerte nyugalját.

Aradváros e' napot, mint a' kilencz hói folytonos szenvedés alóli fölszabadulás nagy napját méltán megünnepelheti.

Ezen édes örömhíren kívül tudatjuk e' lap olvasó közönségével, miszerint Dembinszki a' karpati sereg vezérletét ismét átvette és pedig oly feltétellel: hogy a' muszkákat Galliczián 's Lengyelországban keresztül hazáig fogja kergetni. Adja isten, hogy szándokát mielőbb teljesíthesse!!

Rendes levelező.

Vegyes hírek.

— Székelyeink, a' Hadi lap jul. 2-ki száma szerint, hősiessen viselik magukat. A' kökösi hidnál, jun. 23-án, 600 gyalog és 50 lovas székely az összes muszka-osztrák serget négy óráig tartóztatva föl folytonos tüzeléssel. Az igazság istene megáldá fegyvereinket: a' mieink részéről csak 6 halott és néhány sebesült lón, míg az ellenség halottja megszámlálhatatlan, sebesültjei száma kimondhatatlan. A' 2000-re menő muszka lovasság rohamot kísértett meg. De egy új honvédszászlóalj négyszöget alakítván, oly erős tüzet adott rájuk, hogy egyszerre több mint száz muszka lovas bukott a' földre halva; mintegy három anynyi megsebesült 's csak jó lovainknak köszönhetik menekvésüket.

— Gál Sándor ezredes Eresztevényt nézte ki eldöntő csata helyéül. Itt szegzett ki 27 ágyut. Ide sereglett össze Háromszék elszánt népe, kor és nem különbség nélkül, lelkészeik által vitt kereszties szent zászlók alá. Az ellenség azonban Sepsiszentgyörgy felé vette útját 's e' várost kirabolta. Erre a' derék ezredes 7 ágyut egy csapat katonasággal utána indított, maga pedig tekintélyes erővel Csíktusnádra vonult. — Azonban úgy látszik sehol sem vihathak hőseink derekas csatát, mert Gál ezredes jul. 1-ről tudósítja Bem altábornagyot, miként az ellenség kivonult Háromszékről; ő mindenütt nyomában van 's utolért podgyászszekereit, azok közt pénztárát is, valamint sok marháit, juhait a' fedezettel és zsidó lieferansokkal együtt elfogta.

— Az ellenség kivonulására nagy nyomtatékul szolgált az, miszerint egy csapat Vilmos huszár, kiket Bem altábornagy ur székelyföldre rendelt, Udvarhelyig egy tömegben menvén, ott két részre szakadt: egyik rész jun. 28-án Csíkszeredába érkezett, a' másik a' Rika felé vette útját. Mihelyt az ellenség ezt észrevette, nyomolni kezdett Uzon felé 's a' székely sereg utána.

— Nevezetes, hogy székelyeink az elejtett muszka tisztek zsebeiben magyar bankjegyeket találnak.

— A' posta tegnap csak Váradról jött meg. Semmi kétség többé, hogy a' Pest-debreczeni vonalon a' közlekedés fenakadt.

Legujabb.

Bem altábornagy ur f. hó 4-ről következőkről tudósítja a' kolozsvári főparancsnokságot.

Épen most érkezett Gál Sándor ezredes urtól jelentés, miszerint a' mi seregünk az ellenséget a' székely földről egészen kiűzte, az ellenség Szentpéter és Brassó közt táboroz.

ger in Frieden zu leben wünschten. Diese sind nicht das Volk, sondern die Abarten vom gesammten Volke Ungarns.

(Schluss Folg.)

Ludw. Szabó.

Arad, d. 1. Juli 1849.

Die Arader Festung ist dem Vaterland wieder gewonnen!... Heute vor Mittag um 10 Uhr zog die 1300 mann starke Besatzung aus derselben sammt den Generalen Berger und Siliak ab, nachdem selbe die Festung neun Monate mit seltenem Muth und Aufopferung vertheidigt hatte. Unsere Feldherrn: Vetter, Guyon und Gr. Vécsey waren bei der Capitulation gegenwärtig. Die feindliche Besatzung wird entwaftet unter ungarischer Bedeckung nach Steyermark begleitet. Das Vaterland hat in der Festung 64 Kanonen, 1500 Bajonet-Gewehre, 2000 Zentner Schiesspulver, mehrere hundert tausend verschiedenartige Kanonenkugeln, eine Million Patronen, 800 dreissigpfündige, 540 sechzigpfündige geladene und mehrere hundert ungeladene Bomben bekommen. Die Arader Gemeinde aber, die so viel und so heldenmüthig gelitten hat, hat endlich ihre Ruhe wieder erlangt; und kann diesen Tag als den grossen Befreiungstag von neunmonatlichem Leiden mit Recht feiern.

Ausser dieser freudigen Nachricht berichten wir den Lesern dieses Blattes noch: Dass Dembinszki das Commando der Karpaten-Armee wieder übernommen hat und zwar mit der Verpflichtung, die Russen durch Gallicien und Polen nach Hause zu jagen. — Gott gebe, dass er seinen Vorsatz baldmöglichst ausführen könne.

Vermischte Nachrichten.

Nach dem „Hadi lap“ vom 2. Juli führen sich unsere Szekler heldenmüthig auf. Am 23. Juni hielten 600 Szekler Armee bei der Kököser Brücke vier Stunden lang mit ununterbrochenem Feuer auf. Der gerechte Gott segnete bis noch unsere Waffen; wir hatten bloss 6 Tode und einige Verwundete, während der Feind unzählige Tode und Verwundete hatte. Die auf 2000 sich belaufende Reiterei der Russen versuchte zu Stürmen; ein eben neu organisirtes Honvéd Bataillon bildete ein Carrée und feuerte dermassen auf sie, dass auf einmal mehr als hundert Russische Reiter todt zu Boden stürzten, und ungefähr dreimal so viel verwundet wurden und bloss der Schnelligkeit ihrer Pferde ihre Rettung verdankten.

Oberst Alexander Gál hat sich Eresztevény zum Felde der entscheidenden Schlacht ausersehen. Hier pflanzte er 27 Kanonen auf, u. hier scharrte sich das entschlossene Haromszeker Volk, ohne unterschied des Alters und Geschlechtes unter die von ihren Geistlichen getragenen heiligen Kreuzfahnen zusammen. Unterdessen hat der Feind seinen Weg gegen Seps Szent-György eingeschlagen, u. diese Stadt ausgeraubt. Der brave Oberste schickte hierauf 7 Kanonen mit einer Abtheilung Soldaten ihm nach, er selbst aber zog sich mit ansehnlicher Macht nach Csik-Szereda.

Indess scheint es, dass unsere Helden nirgends eine tüchtige Schlacht schlagen konnten, denn Oberst Gál meldet vom 1 Juli dem Feld-Marschall-Leutnant Bem, dass der Feind sich aus Háromszék herausgezogen habe; er folgt ihm überall auf der Spur, hat seine Bagage-Wägen ereilt, u. darunter die Kasse, viel Vieh, Schafe sammt der Bedeckung u. Jüdischen Liferanten erbeutet.

Viel trug zu diesem Rückzug des Feindes bei, dass eine Abtheilung Wilhelm Hussaren, welche vom F. M. L. Bem ins Szeklerland waren geschickt worden, bis Udvarhely in einer Masse gingen, dort sich in zwei Theile theilten, wovon der eine am 28 Juni in Csíkszereda ankam, der andere seinen Weg über den Rika nahm. Als der Feind dieses bemerkte, drängte er sich gegen Uzon und die Szekler Armee ihm nach.

Merkwürdig, dass unsere Szekler in den Taschen der gefallenen Russischen Officiere ungarische Banknoten fanden.

Die Post ist gestern bloss von Gross-Wardein gekommen. Kein Zweifel mehr, dass die Pester Strasse über Debreczin gesperrt ist.

Neuestes.

Herr F. M. L. Bem benachrichtigt das hiesige Militair Commando von 4. Juli:

Laut jetzt angelangten Berichtes vom Obersten Alexander Gál, ist der Feind aus dem ganzen Szekler Lande vertrieben, und lagert gegenwärtig zwischen Szent Péter und Kronstadt.